

3.

Ejendomsnævnets bemærkninger.

Ejendomsnævnet mener i princippet at kunne godtage de resultater, hvortil arkitekt Lauritzen er kommet i sin rapport. Dog må de stedfundne undersøgelser efter nævnets opfattelse siges at have bekræftet, at den valgte arbejdstilrettelæggelse, hvorefter detailprojekteringen og den ansvarlige ledelse af byggeriet var henlagt til Danmark, hvorfra de løbende afgørelser skulle træffes og materialeleverancerne i et vist omfang skulle finde sted, har medført en ikke uvæsentlig forsinkelse og fordyrelse af sagen.

Til de enkelte merudgiftsposter bemærkes følgende:

Pris- og konjunkturstigninger.

Arkitektens beregning viser en merudgift på 734.210 kr. svarende til 9,6 pct. af 1957-overslagets håndværkerudgifter på ca. 7,6 mill. kr.

Beregningerne bygger på oplysninger, hvis rigtighed er blevet efterprøvet bl. a. ved drøftelser med amerikanske myndigheder, og som gør det forsvarligt at acceptere, at merudgiften faktisk har andraget 9,6 pct. fordelt med ca. 7 pct. på priser og lønninger og ca. 2,6 pct. på konjunkturforholdene. Der henvises til bilag 3¹³⁾.

Til illustration af virkningerne af høj beskæftigelse og højkonjunktur kan det oplyses, at det danske byggeindeks i 2 års perioden 1959-61 steg ca. 13 pct. Heri er endda kun de officielle stigninger medregnet, ikke den særlige stigning som følge af den høje beskæftigelse.

Det stemmer med dansk praksis, at der ikke i 1957-overslaget var indregnet noget beløb til dækning af pris- og lønstigninger.

Særlige grundegenskaber og lokale myndighedskrav.

Jordbundsundersøgelser med henblik på byggeri foretages normalt kun i det omfang, hvori det er nødvendigt for at fastslå funderingsforholdene. Kun under usædvanlige omstændigheder vil man på forhånd anstille jordbundsundersøgelser af den del af byggegrunden, der tænkes udlagt til vej- og parkeringsanlæg.

Ejendomsnævnet mener derfor ikke at kunne kritisere, at de uforudsete egenskaber ved Washington-grundens vej- og parkeringsarealer ikke var blevet afsløret ved undersøgelser før udarbejdelsen af 1957-overslaget. Nævnet har heller intet at bemærke til efterkalkulationens beregning af merudgiften på dette punkt til 245.660 kr. svarende til ca. 3,2 pct. af håndværkerudgifterne i 1957-overslaget.

Merudgifterne på 72.660 kr. som følge af uforudsete krav fra de lokale myndigheder svarer til 1 pct. af håndværkerudgifterne og giver ej heller nævnet anledning til bemærkninger.

Ændringer i projektet.

I 1957-overslaget var der afsat 44.535 \$ eller 4 pct. af de anslåede håndværkerudgifter på 1,1 mill. \$ til uforudselige udgifter, hvorved der i byggesager i første række sigtes til udgifter forårsaget af mindre, nødvendige supplerende arbejder på byggepladsen samt mindre ændringer i programmet som følge af brugerønsker el. lign.

Ifølge arkitekt Lauritzens efterkalkulation er der inden for håndværkerudgifterne opstået en brutto-merudgift på i alt 42.700 \$ (33.850 + 8.850), der især skyldes, at det under byggeriet blev nødvendigt at udvide bygningens oprindeligt projekterede køkkenkapacitet.

Som det vil ses af efterkalkulationen, er det ved en række andre projektændringer lykkedes at gennemføre besparelser, der er beregnet til et samlet beløb af 14.500 \$.

Netto-merudgiften som følge af ændringer bliver herefter 28.200 \$ (42.700 ÷ 14.500) eller 195.140 kr. eller 2,6 pct. af håndværkerudgifterne.

Ved danske statsbyggearbejder afsættes som regel 5 pct. til uforudselige udgifter af den heromhandlede art. I betragtning af de særlige usikkerheder, der knyttede sig til Washingtonbyggeriet, ville det ikke have været for højt i stedet for de faktisk afsatte 4 pct. at have afsat 6-8 pct. som reserve.

På denne baggrund er der efter ejendomsnævnets opfattelse ikke grundlag for at kritisere den foreliggende merudgift på 2,6 pct.

¹³⁾ Bb. side 16-18.